

NORRA NEDERVETIL BREDBAND

Planeringsprojekt för utarbetande av en plan för hur gårdsgrupperna och hushållen i området Sandbacka, Kristofers, Ahlskog, Slotte, Anna-backa, Kallgårdsbacka, Åbacka, Storkärr och Apalakt gårdsgrupper kunde förenas med optisk fiber till ett lokalt bredbandsnät.

Introduktion

Planen för Norra Nedervetils bredbandsnät har två huvudmål. Det primära målet är att åstadkomma en utvecklingsplan med ett övergripande syfte att förstärka områdets attraktionskraft i fråga om inflyttning samt befrämja näringslivets utveckling och diversifiering. Målgrupperna i fråga om inflyttare är välutbildade unga familjer, nya strukturer inom näringslivet förväntas uppstå inom segmentet kunskapscentrerad informationsteknisk produktion inom ramen för nyetablerade mikro- och småföretag. Åtgärdsprogrammet har tyngdpunkten lagd på snabb fast uppkoppling, lokalt mellan aktörerna i området och till elektroniska motorvägar. Samtidigt ökar trevnaden i byn och även samarbetet mellan byns innevånare.

Den andra målsättningen är att skapa en modell för hur oberoende nätverk av optisk fiber kan planeras och byggas på den österbottniska landsbygden.

Bredbandsprojektet är ett samarbete mellan nybildade Norra Nedervetil byaförening Hängbron och samkommunen för Kronoby folkhögskola.

Allmänt

Området norra Nedervetil breder ut sig på båda sidor om riksväg 13 och gränsar mot byarna Åivo och Lahnakoski i Karleby. Bosättningen är blandad av lantgårdar och egnahemsvillor. Området saknar egen centrumstruktur och har heller ingen egen lågstadieskola eller någon form av byagård.

Genom gårdsbrukets allmänna omstrukturering har allt större gårdar kommit att sysselsätta allt färre personer. Största delen av befolkningen pendlar till Karleby eller Kronoby, arbetar inom den lokala industrin och servicen eller verkar som egna företagare.

IT-infrastruktur

I området finns för närvarande, utöver telefonnätet, kopparkabelnät för distribution av TV-sig­naler från en centralantenn. Boende i området har även möjlighet till ADSL-uppkoppling. Längs riksväg 13 har även lagts ner fiberkablar som hör till två olika operatörers interurbana fibernät.

Behov och brister

Användningen av datorer är väl etablerad i området, både i privathushållen och i näringsverksamheten. En vidare utveckling av datortillämpning begränsas av den långsamma uppkopplingstekniken. Byn saknar bystuga och en gemensam samlingspunkt. Det finns ett påtagligt intresset för studier och kontakterna och informationsutbytet mellan grannarna välfrekventerat. Ett nätverk som skulle kunna koppla samman hushållen med rörlig fullskärmsbild och ljud skulle på ett nyskapande och innovativt sätt lösa bristen på lokal samlingspunkt.

Tendenserna inom lantbruket är dels en förnygring av jordbrukarkåren, dels en automatisering och mekanisering av funktionerna med ett tydligt inslag av fjärrstyrning och distansövervakning. Det minskade antalet sysselsatta inom näringen, gör att jordbrukarna behöver mera hjälp av utomstående, grannar och avbytare. Genom en utbyggnad av ett nätverk som distribuerar fullstor bild och ljud i real tid i ett lokalt nät, skulle övervakningen och fjärrstyrningen effektiviseras såväl i de dagliga sysslorna som i de fall då grannar och avbytare träder till.

Den alltmera centraliserade servicen lämnar kännbara luckor i glesbygdens tjänstenätverk. En snabb uppkoppling med stor kapacitet är en viktig förutsättning för att man skall kunna kompensera servicebortfallet med IT-lösningar.

Det befintliga centralantennsystemet med distribution av analoga signaler längs kopparkablar är inom kort både föråldrat och uttjänat. Systemet skall i varje fall förnyas och ett fibernät ter sig som den mest ändamålsenliga lösningen med tanke på den nya digitaltekniken och kravet på tvåvägskommunikation.

Kronoby kommun är även med och planerar ett kommunsammanbindande fibernät i Österboten. Öppna lokala och fastighetssammanbindande fibernätverk är ett utmärkt komplement till det kommunala nätet och förstärker ytterligare strukturen av oberoende nätverksbildning fri från operatörer i monopoolställning.

PLANERING AV NORRA NEDERVETILS BREDBAND

- En del av åhörarna vid det första informationsmötet i Norra Nedervetil byaförening.

Planeringen omfattar preliminärt följande gårdsgrupper med nedanstående antal bostäder:

Sandbacka gårdsgrupp - varav 1 obobott och 2 sommarhus	25
Kristoffers gårdsgrupp - alla bebodda året om	13
Ahlskog gårdsgrupp - alla bebodda året om	7
Slotte gårdsgrupp - varav 3 obobott och 1 sommarhus	9
Annabacka - varav 1 sommarhus	3
Kallgårdsbacka - alla bebodda året om	5
Åbacka - varav 1 obobott	14
Storkärr - båda bebodda året om	2
Apalakt - alla bebodda året om	7

Sammanlagt finns det 85 gårdar i 9 gårdsgrupper. Av dessa är tre större med fler än 10 gårdar i varje (en med totalt 25 gårdar) och sex med endast 2-9 gårdar i varje grupp.

Andelen obobodda hus uppgår till 5 medan sommarhusen är till antalet 4.

Uppskattade antalet anslutningar, ca. 50 fastigheter, motsvarar ca 60 % av all hus i byn.

Åtgärdsprogram

Information och utbildning

Bredbandsbegreppet har omgetts med en rad divergerande och ibland vilseledande tolkningar. Ett grundläggande mål för projektet är att informera allmänheten om vad de olika bredbandsalternativen innebär och servera underlag för de berörda hushållen att fatta beslut om deltagande i planerings- och byggnadsprojektet. Projektdragarna förutsätts delta i den skolning kring fiberutbyggnad och som arrangeras i regionen och inom ramen för utvecklingsprojektet ordnas skolning som riktas till alla som berörs av bredbandsprojektet.

Utveckling

En utvidgad och lokalt skräddarsydd tillämpning av den interaktiva teknik som bredbandsnätet erbjuder är ett av projektets viktigaste mål. Fältet är öppet för lokala innovationer, samtidigt som nätanvändarna kan koppla till nya tjänster, när man så önskar och då operatörerna kan erbjuda dessa till ett pris som nätverkets ägare d.v.s. byn kan acceptera.

Bredbandsplanering

Planering av bredbandsuppkoppling innefattar följande faser:

1. Förplanering
 - sammanställning av kartmaterial
 - intressutredning och markägoinventering (kan utföras av byborna)
 - kostnadskalkyl
2. Anslutnings- och markanvändningsavtal
 - kan delegeras till byborna
3. Teknisk planering
 - planering av utrustning
 - grävningsplan
 - ritningar och beräkningar
 - övriga planering
4. Förberedande av offertrunda
 - teknisk specifikation (och vad som hör till den)
 - verkställighetsplan
 - tidtabell
 - övrigt som hör till offertförfarande

Planeringen av själva nätet startar så snart som finansieringen är klar. Informationskampanjen har redan startat i Nedervetil och fortsätter med syfte att nå så många som möjligt.

Personal och åtgärdsansvar

Projektet har möjlighet att utnyttja den erfarenhet som utvecklats inom bredbandsrörelsen i svenska Västerbotten. Detta bl.a. tack vare den mångsidiga interregionala kontakten mellan Öster- och Västerbotten, bl.a. via Ulf Grindgårds på Österbottens förbund. Hildegun Wentus som för närvarande är verksam i Kronoby folkhögskolas projektkontor har en mångårig erfa-

renhet av att leda bredbandsutbyggnaden i Vännäs, Västerbotten. Då hon enligt planerna knyts till projektet, kan hennes erfarenhet komma Nedervetil-projektet och hela den vidare bredbandsplanering till godo.

Styrgrupp

Projektet har en operativ projektledning jämte en styrgrupp bestående av projektägarna, finansierarna och sakkunniga.

Tidtabell

Utvecklingen och planeringen av loka bredbandsnätet i norra Nedervetil omfattar en halvårsperiod och pågår mellan 4.2 – 4.8.2003.

Kvalitativa effekter

- Genom projektet förstärker byn sin image i omvärlden
- Planeringen av ett optiskt fibernät stöder även annan planering och utveckling i byn.
- Nya verksamhetsformer och ny kunskap uppstår bland de boende i byn.
- Planeringen och utvecklingen av det informationstekniska nätverket ökar intresset bland de yngre generationerna för kollektiva satsningar och medborgaraktivitet
- Projektet förstärker glesbygdens och byasamfundets anseende och blir ett viktigt argument för återvändare och tätortsboende att etablera sig på landsbygden

Kvantitativa effekter

- Under utvecklingsprojektet och planering kommer byborna att sammankomma till planerings- och samarbetsmöten
- Informationsmaterial sprids om optiska fibernätet och reportagen publiceras i lokala pressen
- Byborna utför en del uppgifter med planering och utveckling som talkoinsatser
- Utbildningsprogrammet medför att folk från byn och övriga nejden sammankommer till kurser och studiebesök
- Planerare och konsulter i branschen anlitas och får därmed ökad omsättning
- Modeller för hur lokala, öppna optiska fibernät kan anläggas i glesbygden tas fram och kan tjäna som underlag för planering av motsvarande nätverk i andra byar.

Uppföljande åtgärder

Efter att projektet slutförts överläts planeringen till byborna i norra Nedervetil för projektering, finansiering och byggande av det optiska fibernätet.

Planeiringsdokumenten görs tillgänglig genom den rapport som utarbetas på basen av projektet. Planeringen är offentlig till den del den inte under byggnadsskedet anses skyddad av regler om skyddande av affärshemlighet.

På basen av de erfarenheter man gör inom projektet och som ett led i själva projektprogrammet anordnas utbildning för intresserade och då främst självbyggare inom bredbandstekniken. Kurserna har som syfte att inspirera och hjälpa innevånare i andra byar att våga starta egna planerings- och utvecklingsprojekt.

Ekonomi och finansiering

Norra Nedervetil bredband

Projektägare: Kronoby folkhögskola

Projektbudget

Kostnader

1. Löner och bikostnader

Lön 30% sex månader	6 495,00	5139
Bikostnader		1356

08.02 i Nedervetil

föreläsningar 303,00 inkl. bikostn.	606,00	303
-------------------------------------	---------------	-----

April-seminarium, föreläsningar 303,00 inkl. bikostn.		303
---	--	-----

2. Resekostnader

Personalens bilkostnader 2500 km 0,39 euro	1 273,00	975
dagtraktamenten 10 dgr över 6 timmar		130
dagtraktamenten 6 dgr över 10 timmar		168

Studieresa för 9 pers. 2 dagar till Umeå och Västerbotten **2 278,00**

Båtbiljetter 9 per tur/retur + minibuss		820
---	--	-----

Arvode 8 euro för 6 personer.		48
-------------------------------	--	----

Dagtraktamenten för 9 personer 2 dagar i Sverige a 55 euro		990
--	--	-----

Km.ersättning av Kfhs:s minibuss 700 km a 0,60 euro		420
---	--	-----

Utbildning: förleäsare, färja 82,00 Hotell 135,00 x2 st kurser **1 688,00**

Föreläsarnas bilkostnader, 1480 km x2 st kurser		1254
---	--	------

3. Köptjänster

Tietorakennus Oy, planering	5 000,00	5000
-----------------------------	-----------------	------

4. Hyror

Arbetsutrymme, telefon, datautrustning 170 €/mån x 6 mån	1 360,00	1 020,00
--	-----------------	----------

Mötesutrymmen inkl. arrangemang 2x 170 €		340
--	--	-----

5. Övriga kostnader

Annonsering, information 2x 200 €+ 1 x 100 €	650,00	500
--	---------------	-----

Utbildningsmaterial 2 x 150 färgkopior á 0,50		150
---	--	-----

Totalt (exkl. moms) 19 350,00 19350

Finansiering

POMO+finansiering

Statens andel		10 836,00
---------------	--	-----------

Kommunens andel		2 709,00
-----------------	--	----------

Offentlig finansiering 70 %	13 545,00	
-----------------------------	-----------	--

Egen finansiering, kontant	5 805,00	
----------------------------	----------	--

Totalt (exkl. moms) 19 350,00